תשבצופן העולם הזה 2517

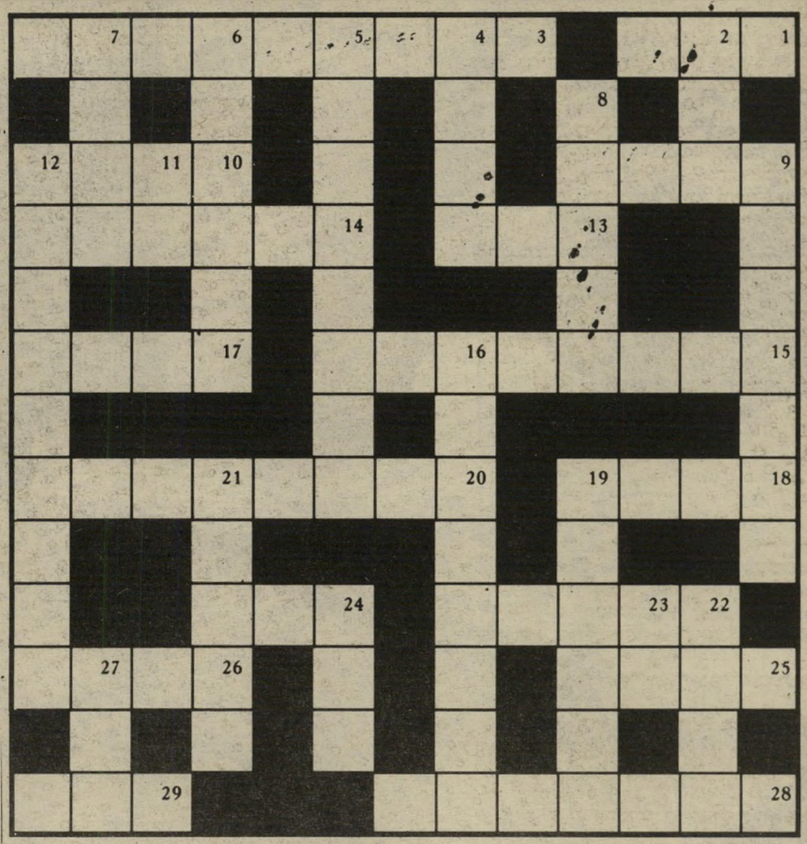

מאונך:

1. ממהרת אל המים (3)
3. כמו תרנגול בכני־ארם (5,4)
9. צורה לה לאמונה בהמית (4)
10. מה טעם מצא ההולנדי במכללה האמריקאית (4)
13. היופי שבאטום (3)
14. בגלל דברי־אוון שהשמיע, צריך חבר אטד להיות מנוטרל מכל פעילות צבורית, אמרו העצים (3,3)
15. זמר מהולל מקפיד גם בלבושו (4,4)
17. חלום של שיח (4)
18. מגוף קטן גדל וצמח הקבוץ שבעמק (4)
20. הספור על דיין טומן בחובו את הגורם התורשתי (8)
22. שמענו שבאסיפת גדולי הכנסיה הפרבוסלבית הריח היה נורא! (5)
24. רץ לקנות אשה (3)
25. עפה מכאן ברגע שחזר החרף (4)
26. בעלי הבתים מתנפחים (4)
28. כל זרי המנצחים והודם לא יועילו להולכים בדרכם האחרונה (4,3)
29. בתלבושת של בריגדיר יש שיק מסוים (3).

מאוזן:

2. צוות לעניין מחץ שוב (3)
4. המבקר בפאריס יסור לארמון (4)
5. אשיר למדד, אמר המלחין (4,4)
6. מאות אנשי הוראה התאספו בישוב שבשפלה (6)
7. ממה התפעלה ריטה בטירה? (4)
8. על־פי הצלילים והטעמים יקבע את תכונות התורשה (5)
9. בתאור מוחשי של היחסים ביניהם הוא גרם לאידה (7)
11. יש לו חמישים ושמונה סבות למה הוא לא עובד (2)
12. מאסירי חלם אין גורעים דבר (7,2)
16. אני רוצה רק, פעם אחת, שניה, ושלישית, בקש הבדרן (4,4)
19. אין אמת בשמועה שהכפר חסר יופי (3,3)
21. מגוי וגמור עם זה שמתחת לצעוק כל הזמן (5)
22. פרדס מצמיח קוץ וברקן (4)
23. הגיע לפרקו ונשאר בחיים (2)
24. שבר בעיר (3)
27. אלהים התלבש על המטיף בשער הארץ (3).

אביגיל ינאי

פתרון תשבצופן 2515

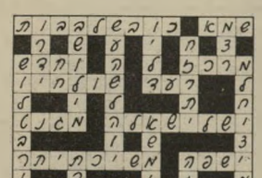

אמצעי־המניעה של יעל

(המשך מעמוד 31)

את תוכניתם. יעל הסכימה בתנאי אחד: שהיא תכתוב בעצמה את כל מה שעליה לומר.

„ידעתי שלא אצליח להישמע אמינה, אם המפיק ידחוף לידי דף כתוב, ויצווה עליי לקרוא מתוכו. רק כך, תוך כדי כתיבה, אני מתוודעת ברצינות לנושא התוכנית, ומצליחה להפוך מבובת־קול לבן־אדם מיקצועי ואמין."

יש האומרים כי המבקש ללמוד על טיבן של נשות מדינת־ישראל מבעד למירקע הטלוויזיה בלבד עלול להתרשם שאינן מתעניינות בדבר, מלבד צורתן החיצונית ועוד אי־אלה נושאים נשיים מובהקים.

הבעת פנים קפואה וקול קר, או, לחילופין, נימה נשית מתחנחנת — אלה הן שיטות עבודתן של קרייניות ומגישות הטלוויזיה הישראלית.

כולן, מלבד יעל דן, שהיא „המגישה האמיתית של הפמיניזם בטלוויזיה." אומרים אנשי־תיקשורת. היא מציגה על המירקע דמות אינטליגנטית, וניכר בה שהיא מצויה בחומר התוכנית, גם כאשר הנושא אינו נשי מובהק.

יעל נרתעת מהמושג פמיניזם. „אני לא פמיניסטית." היא אומרת. „בסך הכל יצא כך שדווקא אני מנחה תוכנית כזו, המספקת מיגוון של אפשרויות, ולא דווקא נושאים הנחשבים כנשיים.

„למטבע של נשים בתיקשורת יש שני צדדים: מה האשה מוכנה לעשות, ומה מציעים לה. נראה שהנשים מתעניינות בנושאים הנחשבים כנשיים, ולכן אינן מקבלות על עצמן תפקידים אחרים. אלא כאלה המספקים את נשיותן, והמפיקים, המורגלים בתופעה, אינם פורשים לפניהן תפקידים הנחשבים כגבריים.

„מבחינה זו יכול להיות שאני שונה משאר הנשים בטלוויזיה," היא אומרת, אחרי התפתלויות ארוכות.

מרשל מק־לוהן, הכוהן הגדול של מדע־התיקשורת, כתב בסיפרו להבין את התיקשורת: „אישיות טלוויזיונית אינה טיפוס קלאסי. המדגיש בחזותו החיצונית מעמד ברור, אלא דווקא מי שנראה כאילו הוא עוסק בהוראה, ברפואה, ובעוד תריסר מיקצועות אחרים."

יעל דן (33) מתאימה להגדרתו של מק־לוהן. היא רזה, נמוכת־קומה, שיערה בלונדי, עיניה חומות. לרגע נראית כמו בת־השכן, ברגע השני כמו אשת־עסקים או חוקרת רצינית וכבדת־מבט. הבעות־פניה מתחלפות ללא הרף, וכל פעם מביאות איתן משהו אחר, מתמימות ועד רצינות מחושבת.

יעל נולדה בקיבוץ דן, למישפחת הורובץ. אביה, שנפטר לפני שנים אחדות, ניהל את המוסיאון הקיבוצי לטבע בית אוסישקין ואמה היתה מורה. עכשיו היא מדריכה בחוגי קרמיקה.

ליעל עוד שני אחים ואחות. רק אחד מהם נשאר בקיבוץ — והוא מזכיר המשק.

שנות ילדותה של יעל עברו עליה בקיבוץ בקריאת מגש הכסף בכל יום־עצמאות. כשהגיע זמנה להתגייס לצבא, הציע לה מישהו לנסות להתקבל לגלי צה"ל. „בכלל לא ידעתי שבגלי צה"ל משרתים חיילים, ושכל אחד יכול להתקבל. לא ידעתי על זה כלום," אומרת יעל, „אבל החלטתי לנסות, והתקבלתי. אז גם עיברתי את שמי מהורובץ לדן.

„כשהתחלתי לעבוד בגלי צה"ל, אמר לי אישׁ־רדיו ותיק: תדעי לך שמי שנכנס לרדיו, לא מצליח להיפטר מהחיידק הזה.' וזה בדיוק מה שקורה אצלי.

„אחרי שסיימתי את השירות הצבאי בגלי צה"ל למדתי באוניברסיטת בר־אילן סוציולוגיה וקרימינולוגיה, ומייד אחר־כך נסעתי לניו־יורק והשלמתי את לימודי־המאסטר במחקר חברתי, עם התמחות בפסיכולוגיה חברתית.

„רציתי ליצור לעצמי אפשרות־תעסוקה נוספת, כדי שלא ארגיש חנוקה ולחוצה במיקרה שהעבודה ברדיו תימאס עליי.

„כשחזרתי לארץ מניו־יורק עבדתי במשך שנה כיועצת אירגונית בכמה מכונים פרטיים. כל הזמן הזה התלבטתי. מצד אחד אני כאן, עוסקת בעבודה רצינית וכבדה, ומצד שני יש הרדיו — אומנם יותר שטחי, אבל גורם לי יותר הנאה.

„לבסוף החלטתי לחזור לגלי צה"ל. אז גם הבאתי אתי את 60שניות, שזה רעיון שגנבתי מתוכנית־רדיו בניו־יורק.

„אני לא מצטערת שלמדתי שש שנים, כאילו בלי להפיק מזה תועלת. מה שלומדים אף פעם לא הולך לאיבוד. למשל, הידע שרכשתי בנושא של מחקר נתן לי ביטחון להביא מחקרים ב־60שניות."

חמש שנים אחרי החזרה לגלי צה"ל מגישה יעל דן את 60שניות, מגישה ושותפה בעריכה של בוקר טוב ישראל ושל יומן־הערב בגלי צה"ל.

את העבודה ברדיו ובטלוויזיה היא אוהבת, נהנית לעשות. „ואין לי שאיפות מעבר לזה. אני לא מאותם טיפוסים שחיים מתחת לכיפה של חלומות גדולים, המצפים בקוצר־רוח להגשמה.

יעל דן מתאפרת בבית
לרגע נראית כמו בת השכן

גם על תצפית לא חלמתי. פיתאום הציעו לי, והסכמתי."

יעל היא רווקה, „ולא מפני שיש לי משהו נגד מוסד הנישואין. להיפך, אני בעד. ואני גם מאוד רוצה להיות אמא. אבל לעולם לא אעז ללדת בלי בעל לצידי. זה פשוט לא מתאים לאופי שלי," היא אומרת.

היא מתגוררת בדירה שכורה בצפון תל־אביב, מבלה את שעות־הפנאי „כמו כל הבחורות האחרות. קוראת ספרים, צופה בסרטים, מבלה עם חברים, בבית ובמסיבות. אבל בשום פנים ואופן לא שייכת לעולם־הזוהר."

השיחה בנושאים אישיים מביכה אותה. „לא נוח לי לדבר על עצמי. אני אפילו מתלבטת אם לספר איזה ספרים אני אוהבת לקרוא (סיפרות יפה, פסיכולוגיה, עכשיו: הפסיכואנליזה: המיקצוע הבלתי־אפשרי).

„אני יודעת שיש בזה משהו משונה. מצד אחד אני נחשפת בטלוויזיה ומשמיעה את קולי ברדיו. ומצד שני אני לא מוכנה לדבר על עצמי.

„במחשבה שניה, מה כל־כך משונה בזה? הרי בטלוויזיה אני לא מציגה את מיכלול אישיותי, אלא רק את חזותי החיצונית ועוד אי־אלה תכונות־אופי שיטחיות. הצופים בבית, גם אחרי צפיה של שנתיים בתוכנית, לא יודעים עליי כלום.

„בגלל ההרגשה הזאת, שבעצם הצופים אינם מכירים אותי, אני תמיד מופתעת כשמציעים עליי ברחוב. זה קורה הרבה. וכל פעם אני מביטה במזהה בתדהמה. איך ניחשת שזו אני? אני שואלת אותו בלי קול, הרי על מירקע־הטלוויזיה רואים רק חלקיק קטן של יעל דן!"

לבן־ציון רבינוביץ

אתך באבלך הכבד במות אחיך

יוסף

העולם הזה

תן טרמפ לחייל